

LOGISTICA E O AFACERE

A. Șveț, masterand

Comenduirea Militară a Armatei Naționale

INTRODUCERE

Conceptul de logistică apare în timpul domniei împăratului bizantin Leontos al VI-lea (886-911), în domeniul militar, pentru a desemna totalitatea măsurilor organizatorice și de aprovizionare capabile să conducă o armată la victorie în confruntare cu dușmanul. În accepția restrânsă, militară, a termenului acesta se referă așa dar la domeniul activităților combatante, de suport, precum și cele legate de furnizare, transportare, etc. Termenul are o origine grecească: *logisticos* însemnând „percept în a face calcule”.

1. DE LA LOGISTICĂ LA LANȚUL LOGISTIC

Logistica reprezintă un domeniu evolutiv, care a cunoscut și cunoaște numeroase transformări determinate de caracteristicile mediului economic în care se înserează. Prin urmare, asistăm la trecerea logisticii de la o activitate operațională la una tactică și chiar strategică. În acest mod, s-a ajuns să se extindă logistica în afara întreprinderii și să se contureze concepția de lanț logistic (supply chain). Un lanț logistic reprezintă o rețea de furnizori, întreprinderi producătoare, depozite și canale de distribuție organizată pentru a achiziționa materii prime, a le transforma în produse și a le distribui către clienți. Proiectarea și operarea eficientă a unui lanț logistic reprezintă o componentă a activității de planificare desfășurată atât la nivel strategic, cât și tactic. Planificarea la nivel strategic a lanțului logistic implică decizii de configurare a rețelei, numărul, amplasarea, capacitatea, tehnologia facilităților etc. Planificarea la nivel tactic a operațiilor din lanțul logistic implică decizii referitoare la achiziția, procesarea și distribuția produselor. Configurarea strategică a lanțului logistic este un factor-cheie care influențează eficiența operațiunilor tactice și astfel, are un impact de lungă durată asupra unei firme. Îmbunătățirea serviciilor se poate realiza pe două căi:

- prin dezvoltarea integrării întreprinderilor și eliminarea activităților inutile sau costisitoare;
- prin planificarea mai bună a fluxurilor.

Aceste aspecte sunt evidențiate și prin intermediul figurii de mai jos care sintetizează relațiile dintre actorii pieței, din punct de vedere logistic (figura 1).

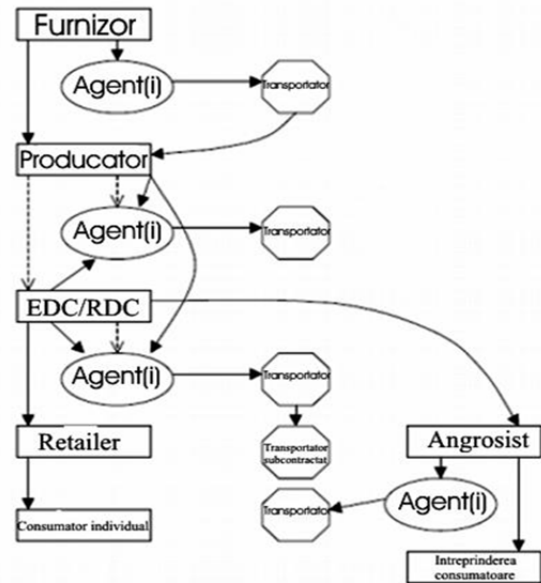

Figura 1. Relațiile dintre actorii pieței logistice [1],

RDC reprezintă centru regional de distribuție (poate deservi un grup de țări, putând aproviziona în vrac facilitățile dedepozitare locale), iar EDC reprezintă centru european de distribuție.

Din figura de mai sus putem observa care sunt cei mai de bază participanți ai pieței logistice și distribuției, și care influențează asupra prețului final al produsului după cum urmează:

-expeditorii sunt furnizorii și producătorii localizați în amonte lanțului, aceștia pot planifica activitățile de transport și logistică în interiorul companiilor sau pot externă liza aceste activități către companiile specializate de transport sau logistică. Creșterea complexității distribuției în multe sectoare a accentuat rolul furnizorilor de servicii logistice. Aceștia realizează planificarea, coordonarea și managementul activităților și, în multe cazuri, sunt implicați în procesul de transport. Rolul acestora este de a dezvolta și implementa concepte de logistică eficiente. Furnizorii de servicii logistice sunt în general foarte inovativi în aplicarea tehnologiilor informaționale și de comunicații pentru a răspunde cât mai bine la schimbările continue ale pieței datorită competiției și schimbărilor în comportamentul de consum.

-transportatorii sunt implicați în transportarea mărfurilor din punctul A în punctul B. Majoritatea transportatorilor oferă mai multe servicii (ex: depozitare și navlu) și mulți dintre ei devin gradual furnizori de servicii logistice;

- comercianții pot fi cu ridicata sau cu amănuntul, în principal aceștia sunt clienții transportatorilor. Vanzători reprezintă punctul final al procesului de distribuție și joacă un rol important pentru clienți, dar uneori sunt considerați și forțe care organizează și motivează în cadrul lanțului logistic.

-furnizorii de servicii logistice.

2. IMPORTANȚA LANȚULUI LOGISTIC ÎN ECONOMIE

Logistica are un rol important pentru întreprindere, circa 87 % din timpul în care un produs se găsește în repaus este, de fapt, utilizat pentru deplasarea și stocarea lui. Logistica urmărește implicarea integrării controlului circulației fluxurilor în strategia întreprinderii.

În acest mod, logistica poate condiționa:

1. Creșterea întreprinderii. Pentru că strategia implică un control perfect al problemelor logistice (logistica ulterioară), sau pentru că logistica este o parte componentă a strategiilor industriale la care ea contribuie prin modelarea lor (logistica anterioară).

2. Controlul costurilor. El se poate realiza prin cunoaștere mai bună a ansamblului costurilor produsului, de la aprovizionarea cu materii prime până la post vânzare, în special când întreprinderea dispune de o logistică integrată și scăderea costurilor logistice datorită unei abordări și acțiuni globale asupra ansamblului fluxurilor întreprinderii.

3. Posibilitatea de a externalizare o parte din activitățile întreprinderii. Analiza logisticii permite întreprinderii să se concentreze pe vocația sa principală, încredințând unor forme specializate unele operațiuni ca transportul și stocarea mărfurilor. Întreprinderea poate recurge la prestări de servicii, la subcontractare sau chiar la crearea uneia sau mai multor filiale specializate.

4. Normalizarea produselor și procesului de management. Optimizarea fluxurilor implică elaborarea normelor de standardizare a anumitor componente și produse precum și norme relative cantităților stocate sau transportate, norme referitoare la procedurile de programare-lansare, aprovizionare și stabilirea normelor referitoare la preț.

5. Diversificarea întreprinderii. Controlul lanțului logistic permite întreprinderii lărgirea gamei activităților sale.

Există o strânsă legătură între îmbunătățirea productivității și progresele logisticii. Din acest motiv analiza constrângerilor și mizelor logisticii sunt luate în considerare de către instituțiile de stat în elaborarea politicilor economice, industriale și tehnice. Logistica exercită o anumită influență asupra:

- Sectorului transportului. Dezvoltarea logisticii generează profunde mutații și restructurări la diferiții actori din domeniul transporturilor care pot să-și modifice politicile și principiile de conducere a activităților;

- Dezvoltării regionale. Întreprinderile sunt atrase să se implanteze în regiunile dotate cu o infrastructură logistică solidă, contribuind la avântul lor economic și la dezvoltarea lor;

- Politicilor economice. Luarea în considerare a rolului în creștere a logisticii conduce statul și colectivitățile locale la intensificarea intervențiilor lor pentru îmbunătățirea rețelelor de transport pentru a ajuta o regiune defavorizată, pentru realizarea unei politici de transporturi, pentru orientarea mutațiilor din sectorul transporturilor;

- Mediului științific și tehnic. Domeniul său include atât crearea, cât și transmiterea informațiilor necesare optimizării gestiunii fluxurilor. Dezvoltarea logisticii este legată de cea a noilor tehnologii ale informației și comunicațiilor. Logistica constituie un element al politicii științifice și tehnice a țărilor industrializate. Analiza logisticii favorizează generalizarea unor metode moderne de producție.

3. TENDINȚE ÎN SECTORUL LOGISTIC

Pe parcursul ultimului deceniu logistica a cunoscut evoluții importante care au făcut-o să treacă de la funcția de suport în cadrul întreprinderii la o funcție transversală, între întreprinderi.

Complexitatea ridicată a funcției logistice conduce din ce în ce mai mult întreprinderile industriale și de comerț la externalizarea logisticii lor, creându-se astfel piața prestațiilor logistice. Această piață cunoaște evoluții rapide, marcate prin mai multe tendințe majore de ordin structural, printre care se pot menționa concentrarea sectorului prin fuziuni-achiziții sau prin preluări în participație, recurgerea la subcontractarea prestației de transport și creșterea externalizării, transformarea sectorului logistic într-un vector de creare de locuri de muncă, modificarea cadrului legislativ și extinderea europeană.

Prestatorii logistici și întreprinderile client pot fi clasate în funcție de rata de externalizare sau

de asumare a funcției logistice de către un terț în 4 categorii:

- „1 PL” (First party logistics), care înseamnă subcontractarea transportului;

- „2 PL” (Second party logistics), care înseamnă externalizarea transportului și depozitării;

- „3 PL” (Third party logistics), care înseamnă externalizare clasică și constă în încredințarea către o firmă specializată a realizării operațiunilor logistice și organizarea instrumentelor, competențelor și sistemelor necesare cu obiectivul de a îmbunătăți performanța (realizarea sarcinilor din ce în ce mai variate);

- „4 PL” (Fourth party logistics), care reprezintă o formulă de externalizare mai avansată, în care prestatorul nu mai realizează distribuția unui produs într-o regiune dată, ci optimizarea unui lanț, care îl include și pe clientul său, precum și pe clienții și furnizorii clientului său.

6. Bayles, D. „E-commerce logistics and fulfillment: delivering the goods”, Prentice Hall, New York, 2001.

CONCLUZII

În concluzie, se poate aprecia că logistica poate juca un rol important în economie, care nu este întotdeauna apreciat. Astfel, desfășurarea unor activități logistice poate să displace populației, în măsura în care poate antrena deteriorarea calității vieții – congestiunea traficului, zgomot, probleme de vecinătate, poluare, stocarea materialelor periculoase etc.

Cu toate acestea, influențele și, implicit, la antrenarea cererii de servicii publice (școli, transport în comun, spitale etc) favorabile prevalează prin favorizarea creării de locuri de muncă directe (persoane care exercită meserii legate de activități logistice) și indirecte (subcontractanți, întreprinderi de construcții, de salubritate etc.) care conduc la creșterea populației.

Bibliografie

1. Vasiliu, C., Felea, M. Mărunțelu, I., Caraiani, Ghe., *Logistica și distribuția mărfurilor*, Ed. ASE, București, 2008.

2. Bălan, C., *Logistica – parte integrantă a lanțului de aprovizionare – livrare*, Ediția a III-a revăzută și adăugită, Ed. Uranus, București, 2006.

3. Posea, C., *Managementul logisticii firmei*, Editura Fundației România de Măine, București, 2005.

4. Gattorna J. L., *Managementul logisticii și al distribuției*, Editura Teora, București, 2001.

5. Kotler, Ph., *Managementul marketingului*, Editura Teora, București, 1997.

Recomandat pentru publicare: 15.03.2018.